

Manifest fondacije Musagetes

Objava o osnivanju fondacije Musagetes

Musagetes je nova javna fondacija ustanovljena u Kanadi, koja je otvorena svijetu i usmjerena na umjetnost, kreativnost i zajedništvo.

Musagetes je nova javna fondacija ustanovljena u Kanadi, koja je otvorena svijetu i usmjerena na umjetnost, kreativnost i zajedništvo.

Fondaciju Musagetes zanima uloga umjetnosti u rješavanju *točaka razdora* u modernom društvu, odnosno dubokih i zamršenih problema koji prožimaju suvremeni život, što uključuje:

- značaj koji pridajemo instrumentalnom razmišljanju koje umije izračunati cijenu svega, no ne i vrijednost;
- naše oslanjanje na ekonomiju kao najvažniju mjernu jedinicu značenja;
- nestajanje osjećaja zajedništva u svijetu kojim dominiraju individualizam i strah od „drugog“;
- naše zanemarivanje, pa ponekad čak i prijezir spram onog što je neopipljivo i teško izmjeriti: intrinzičnih vrijednosti, inovativnosti i mašte, života duha.

Fondacija Musagetes prepoznaje moć egocentričnih i mehanicističkih vrijednosti koje otuđuju pojedinca od njegovog unutrašnjeg svijeta, uskraćujući mu osjećaj pripadanja ljudskoj zajednici.

U svojim začecima prosvjetiteljstvo je prepoznalo važnost mašte i duha u ljudskome životu, no pretjerani naglasak na racionalnosti i učinkovitosti koji je svojstven našoj eri nije ostavio toj životnoj vrijednosti mnogo prostora. Budući da je zagonetnost nestala, pretpostavlja se da je duhovnost izumrla svuda osim u organiziranim religijama. Neki ljudi pokušavaju ovu prazninu popuniti tako što traže utočište u fundamentalizmu, netoleranciji ili mržnji, dok drugi teže frenetičnoj prezaposlenosti koja drži osjećaje i misli podalje.

Ove *točke razdora* se pojavljuju na mnogim bojnim poljima našeg svakidašnjeg života, prije svega:

- u našim školama, u planiranju gradova te kod donošenja političkih i ekonomskih odluka, pri čemu mjere i politike ne služe kao poticaj za kreativnost, već predstavljaju prepreku istoj;
- kod površnih tumačenja kreativnosti kao stila ili mode, nečeg što je kontroverzno sebe radi;
- u nedostatku nadahnutih vođa s vizijom te u našem ciničnom pogledu na vodstvo kao na sposobnost manipulacije procesima i ljudima;
- u rastućem nepovjerenju prema institucijama i strukturama – državi, Crkvi, medijima, političkim strankama, obrazovnom sustavu, javnim institucijama, znanosti i tehnologiji.

Fondacija Musagetes vjeruje da je moderni svijet beskrajno osiromašen time što umjetnost i kultura ne zauzimaju središnje i značajno mjesto u životima većine ljudi. Fokusirajući se na umjetničku kreativnost – koja predstavlja dušu umjetnosti i izvor njezine transformativne moći – Musagetes ima želju »stvoriti iskre, uzrokovati eksplozije...te postići promjenu u ovome svijetu» - promjenu u načinu na koji razmišljamo o sebi, načinu na koji se odnosimo jedni prema drugima te u načinu na koji oblikujemo svijet oko nas.

Musagetes vjeruje kako umjetničko stvaralaštvo utjelovljuje vrijednosti i attribute koji su dijametralno suprotni skućenim koncepcijama o učinkovitosti i racionalnosti koje su pridonijele krizi suvremenog svijeta. Ovi koncepti se reflektiraju u naglašenom položaju koji zauzimaju pojmovi poput objektivnosti, kalkulacije, mjerljivog, predvidljivog, ponovljivog, učinkovitog, isplativog, profitabilnog, racionalnog i linearnog.

Značajke svojstvene umjetničkom stvaralaštvu su stubokom različite, ako ne čak i sasvim suprotne ovakvom pogledu na svijet. Ljudske vrijednosti koje umjetničko stvaralaštvo utjelovljuje su upravo ono što umjetnosti daje onu presudnu važnost u životima pojedinaca i zajednica te, s vremenom, čak i presudnu važnost za povijest.

Fondacija Musagetes vjeruje kako sljedeće značajke umjetničkog stvaralaštva imaju moć preobraziti suvremeni život i ponovno oživjeti temelje značenja i pripadanja:

- Umjetničko stvaralaštvo od nas zahtijeva da se otisnemo na putovanje a da ne znamo kamo nas put vodi ili kako ćemo do tamo stići, pri čemu tragamo za onim dubokim i istinitim.
- Umjetničko stvaralaštvo nema proračunatu svrhu i nije usmjereno na cilj – također, ono nije lako mjerljivo niti u potpunosti objašnjivo putem razuma.
- Njegov ishod je nepredvidljiv – ono prihvaća višeznačnost, zagonetnost i paradoksalnost.
- Umjetničko stvaralaštvo potiče skromnost; ono ustraje usprkos zamoru neprestanog ponavljanja koje je potrebno da bi se njime ovladalo; ono je obilježeno samoćom i mogućnošću neuspjeha.
- Ono prepoznaje da postoji nešto što je onkraj razumskog; ono nudi bljeskovite uvide u (ne-natprirodno) sveto.
- Ono povezuje duh s onime što je onkraj njega samog; iako ono proizlazi iz sebstva, teži stvoriti radove koji pripadaju zajedničkom prostoru čovječanstva.
- Ono objavljuje da svi mi imamo pravo tragati za slobodom te ohrabruje samopouzdanje u ostvarivanju tog prava, ujedno i nadahnjujući druge da budu neustrašivi.
- Ono promiče originalnost i autentičnost, no protivi se taštini.
- Ono prihvaća potencijal otkrića, ushićenja, zabave i oduševljenja.
- Ono postoji u sadašnjosti te se odvija u trenutku.
- Ono djeluje transgresivno i disruptivno na postojeći poredak – ne kako bi zauzimalo pozu ili se hvatalo vlastitom različitošću, već kao nužnost.

Fondacija Musagetes duboko vjeruje kako ove značajke i vrijednosti nisu svojstvene isključivo umjetnicima – one su dostupne svakom pojedincu te svakoj zajednici ili društvu koje je otvoreno umjetnosti i voljno istražiti iste.

Utjelovljenje uvjerenja kroz djelovanje: Planirane aktivnosti Fondacije Musagetes

Fondacija Musagetes planira reflektirati i utjelovljivati vrijednosti umjetničkog stvaralaštva na način da promišlja o sebi samoj i načinu na koji djeluje – o svojoj filozofiji, etici i djelovanju.

Ona će ohrabrivati i sudjelovati u ozbiljnim intelektualnim propitivanjima usmjerenima na djelovanje vezano uz kreativnosti i njezine transformativne učinke. No, pritom neće predstavljati konvencionalni trust mozгова, istraživački institut ili pokrovitelja tuđih projekata.

Umjesto toga, Musagetes će predstavljati žarište umjetničkih intervencija koje promiču ulogu umjetnosti u suvremenom životu. Njeno djelovanje će, prije svega, biti usmjereno na okupljanje – na stvaranje proživljenih iskustava, (bilo onih manjeg opsega ili nešto većeg), koja okupljaju pojedince kako bi se artikulirale društvene potrebe, stvarale ideje te potaklo djelovanje.

Fondacija Musagetes će davati prednost neočekivanim kombinacijama ljudi i ideja te će u svojem radu primijeniti transdisciplinarni, međugranični, međusektorski te međugeneracijski pristup. Njezina glavna strategija odnosit će se na spajanje ljudi, sektora i aktivnosti kako bi se pokrenulo ili potaknulo promjene.

Poput i umjetničkog stvaralaštva samog, Musagetes će se morati odlikovati eklektičnošću i istraživačkim duhom, djelovati kao katalizator te biti izravna, hrabra i ponizna. Pritom je moguće da će učiniti i kakvu pogrešku, krenuti kojom stazom koja ne vodi nikamo čak se izvrgnuti ruglu. No, ukoliko ne poduzme takve rizike, unaprijed je osuđena na neuspjeh.

Budući da su misija i fokus Fondacije Musagetes nešto novo i radikalno (tj. ne postoje nigdje drugdje, barem koliko mi znamo), ona će morati vjerovati vlastitoj „kreativnoj intuiciji“. Iako će njezina misija i njezin fokus biti jasni, ona će biti taktički fleksibilna te će otkrivati razvoj svoje uloge dijelom i kroz samo djelovanje.

Musagetes želi izbjeći institucionalizaciju: ona želi ostati fleksibilna i otvorena za aktivnosti i suradnike koji su izvan kruga već „obraćenih“. Također, ona želi biti ukorijenjena a da ne bude lokalizirana – njen dom će biti u Kanadi, no ona se neće ograničavati isključivo na kanadska pitanja, već će biti otvorena i za vrhunske ideje iz čitavoga svijeta, tj. otvorena prema svima koji svoje uvide i maštu mogu prinijeti njezinoj misiji.

S tim ciljem, Musagetes samu sebe vidi više kao mjesto okupljanja, nešto poput kafića – mjesto na koje ljudi dolaze, povezuju se, komuniciraju pa onda idu svojim putem, preuzimajući stečeno znanje i iskustva da bi ih širili drugdje, dok istovremeno drugi ljudi dolaze i započinju nove razgovore – time tvoreći potencijalno neprekinuti krug novih iskustava s novim ljudima.

U svrhu akcija okupljanja i podrške istima, rad Fondacije Musagetes će uključivati:

- Definicije — propitivanje, dokumentacija, istraživanje, intelektualno pozicioniranje; primjerice, razjašnjavanje i saopćavanje moći, mogućnosti i učinaka umjetničkog stvaralaštva.
- Zajedništvo/solidarnost — stvaranje usmjerenih zajednica; pružanje osjećaja solidarnosti pojedincima koji se bave sličnim poslovima diljem svijeta kako bi unijeli vrednote umjetničkog stvaralaštva u ljudski i društveni razvoj.
- Transformativni događaji/pozivi na djelovanje — koji uključuju motivaciju, pokret i angažman, često kroz neobične kombinacije ljudi, sektora ili aktivnosti.

Fondacija Musagetes stvorena je zahvaljujući dubokoj predanosti njezinih šest osnivača spram unapređenju uloge umjetnosti i umjetničkog stvaralaštva u suvremenom životu.

Osnivači su duboko predani zakladi te namjeravaju biti neposredno uključeni u njen razvoj, pri čemu će motivirati druge istomišljenike da ju vode i usmjeravaju.

Također, osnivači će surađivati s ostalim partnerima kako bi se proširio i učvrstio krug pojedinaca koji su posvećeni stvaranju promjena kroz transformativnu moć umjetničkog stvaralaštva, pritom održavajući nezavisnost i jasnoću vizije MusagetesA.

Manifest su tijekom radnog boravka u Quebec Cityju u ožujku 2006. napisali članovi Fondacije Musagetes, Michael Barnstijn, Louise MacCallum, Yeti Agnew, Valerie Hall, Doug McMullen i Joy S. Roberts, te Simon Brault, Tim Brodhead, Jocelyn Harvey, Jude Kelly, Charles Landry, Gaetan Morency i Marc Pachter, kao gosti-suradnici.